

СИДОРОВА І.М., канд. с.-г. наук

Білоцерківський державний аграрний університет

ВПЛИВ СОРТУ ТА ПОХОДЖЕННЯ КАПУСТИ БІЛОГОЛОВОЇ НА БІОХІМІЧНИЙ СКЛАД

У сучасному городництві Євразії нараховується понад 100 видів капусти, більше 100 господарсько-ботанічних сортів. Цей чудовий овоч був гідно оцінений ще задовго до нашої ери. Давньогрецький мислитель Піфагор писав, що капуста постійно підтримує бадьорість і веселість, спокійний настрій. Видатний полководець Олександр Македонський завжди перед боєм годував своїх воїнів капустою. Високо цінили цю культуру в Київській Русі.

Енергетична цінність капусти білоголової низька, але вона має багатий хімічний склад головок. У загальній масі сухої речовини переважають вуглеводи: цукри, крохмаль, геміцелюлоза, пектинові речовини і клітковина.

Протягом останніх років на Київській дослідній станції ІОБ УААН у процесі селекційної роботи оцінено багато сортів та гібридів капусти білоголової різних строків досягання і різного географічного походження, тому у дослідях ставилось завдання –узагальнити ці результати досліджень і проаналізувати здатність сортів капусти білоголової різних сортотипів і груп сортотипів європейського і східного підвидів до накопичення сухої речовини, цукрів, вітаміну С. Для біохімічного вивчення сортового різноманіття капусти білоголової підбирали зразки, які виділялись за іншими господарсько-цінними ознаками. Біохімічну оцінку проводили в межах кожної групи стиглості.

Найбагатший біохімічний склад головок мали дуже пізні сорти сортотипу Лангендейська зимова голландської географічної групи, придатні для тривалого зберігання. Середній показник вмісту сухої речовини за сортами становив 8,9 %. Сорти цієї групи здатні накопичувати до 6,8 % цукрів. Середній їх вміст знаходився на рівні 4,6 %. Всі випробовувані зразки характеризувались найвищою кількістю вітаміну С (середнє значення цього показника – 49,9 мг/%, потенційна спроможність – 89,0 мг/%).

У межах центральноєвропейської групи за вищим вмістом біохімічних компонентів виділились середньопізні сорти сортотипу Голландська плеската. У них відмічено середню кількість сухої речовини – 8,2 %, цукрів – 4,5 %, вітаміну С – 42,6 мг/%. Проте вони можуть накопичувати до 9,9 % сухої речовини, 5,8 % цукрів, 78,2 мг/% вітаміну С, що дещо вище, ніж в інших сортотипів цієї групи.

Цінним біохімічним складом головок відзначались середньопізні сорти сортотипів Лангендейська осіння і Доброводська. Проте за вмістом основних поживних речовин вони поступалися сортам сортотипу Голландська плеската. Середній показник вмісту сухої речовини у сортотипу Лангендейська осіння становив 8,0 %, максимальний – 9,2 %, цукрів – 4,2 і 5,1 %, вітаміну С – 40,6 і 59,5 мг/% відповідно.